

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 96. Parisini Senatus edictum contra impugnatum Delphini
declarationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

Sæc. XVIII. *gentem jacturam passa est Ecclesia, qua*
A. C. 1712. *ardentissimo fidei defensore orbata fuit. Hoc*
 Regis testimonio & Delphini declara-
 tione Pontifex de sublesta Quesnelista-
 rum fide convictus, in proscribendi
 Quesnelliani erroris proposito magis
 adhuc firmabatur.

§. XCVI.

*Parisini Senatus edictum contra im-
 pugnatam Delphini decla-
 rationem.*

Regio hoc testimonio Quesnelistæ suum
 strategma, dolumque non sine in-
 famia detectum, eversumque dolentes,
 in nova fraude consilium, openque
 quærebant, ac præprimis publicis ty-
 pis libellum ediderunt, sub hoc titulo:
*Reflexiones in scriptum quoddam sub titulo:
 Declaratio Delphini ad Papam unacum de-
 claratione P. Quesnelli ad eandem.* Vix
 publicam lucem aspexerat infamis hic
 libellus, cum illico Guilielmus Fran-
 ciscus Joly de Fleury Regis Advocatus
 contra eum in Senatu Regio die deci-
 ma septima Junii peroraret, referens
 sibi venisse in manus aliquot abhinc die-
 bus novum libellum sine facultate edi-
 tum, quique spargitur in vulgus con-
 tra prohibitiones, regnique sanctiones,
 multis senatus decretis redintegratas,
 atque

atque inprimis Senatus consulto 3 Fe-Sæc. XVIII.
 bruarii hujus anni dato. Manifestam A. C. 1712.
 quidem esse hanc infractionem legum
 earumque, quibus externus reipublicæ
 ordo continetur, & quidem in re gra-
 vissima; ali, ac foveri ultra, quam dici
 potest, scriptis ejusmodi perturbatio-
 nem, & discordiam animorum, quæ
 sibi sane non levem pro officio agendi
 rationem præberent; non tamen has
 esse præcipuas, earum, quas de hoc
 libello ad Senatum deferre cogeretur
 exostulationum causas. Proponi quip-
 pe speciosam hanc inscriptionem, *anim-*
adversiones in scriptum quoddam, cujus ti-
tulus hic appositus est: Serenissimi Delphini
Declaratio ad summum Pontificem destinata,
regiis typis edita, Rege nominatim præ-
cipiente: eo titulo non improbantis ma-
 gis, quam approbantis speciem præ-
 beri: verum id agere scripti illius au-
 ctorem, ut omnem eam adimat aucto-
 ritatem, quam illi declarationi, & no-
 men Delphini, qui se ejus profitetur
 auctorem, & editio Rege nominatim
 præcipiente procurata, apud omnes
 optimo jure vindicant. Auctorem præ-
 terea ubi in memoriam hominum re-
 vocat, egregias Principis dotes nostræ
 nuper admirationis, nunc acerbissimi
 desiderii argumentum, ea mente hoc
 facere, ut omnibus persuaderet, eum

Sæc. XVIII. nihil contulisse, ad contexendam eam
 A. C. 1712. declarationem, quæ ipsius manu tota
 exarata sit, & in qua, quid sentiat,
 exponit, atque testatur atque adeo
 ut tam eximius Princeps habeatur im-
 becillioris ingenii, cui obsedentium ar-
 tibus fuerit impositum, quique illis ma-
 num suam ex nimia facilitate commo-
 darit, atque ut iisdem obsequeretur,
 rem ab omni æquitate alienam admitt-
 ere non dubitaverit. Ita declarationem
 perpetuo cum declarationis auctore,
 declarationis editæ stylum cum ingenio
 Serenissimi Principis, atque indole con-
 ferri, ut, dum hic exhibetur præditus
ingenio acri, facili, excelso, quale in om-
 nibus ejus verbis elucebat, quale in
 tota agendi ratione sequebatur, simul
 opus ejus impugnetur, quasi *Principis*
dignitati parum consentaneum parumque
cohærens, in quo illius famæ male consulti-
tur; denique in quo mentem explicat eo
modo, qui a tanti Principis moribus abhor-
reat, atque ita dum ejus benigna indo-
les extollitur, æquitatis, & veritatis su-
cerus amor, tam pietas tenera pariter, &
prudens, declarationem ab ipso scriptam
 ut perpetuam commentorum seriem exhibe-
 beri, quasi jam impune dici, ac præ-
 dicari liceret; hoc totum opus *Molinianæ*
esse turbæ, quæ ipsa variis agitata timori-
bus suos timores, suas curas, suas sollicitu-
dinet,

dines, Pontificis, Cardinalium, prælato-
rum conteſta, & obvelato nomine, in Gal-
liam transmittendas eſſe duxerit, ut ju-
niori Principi metum incuteret, credulum-
que impelleret ad illud aggrediendum, quo
ſcilicet ſe injuſta Jansenianæ hæreſeos ſu-
ſpicionem purgaret. Eodem Conſilio du-
ctum eſſe libelli nefandi ſcriptorem,
dum & Principem ultro prædicat, ad
omnia, & diſcenda, & audienda para-
tum, de omnibus, ac de rebus etiam mini-
mis ſtudioſe requirentem, & contendit ta-
men eum id perſcripſiſſe ſine ulla rei co-
gnitione, & alieno judicio, ac fide, ut ne
perciperet quidem ea, quæ ut ipſiſſima illius
ſenſa, & dicta exhibentur, atque adeo nihil
eum aliud, niſi traditum ſibi exemplar exſcri-
pſiſſe, imo ſic exſcripſiſſe, ut ne intelligeret
quidem ſatis ea, quæ exſcribebat. Denique eo-
dem ſpectare, quod, dum eum propo-
nit utentem hac agendi ratione quam pru-
dentia pariter, & modeſtia condiebat,
quæ non adſcita præceptis, ſed quaſi
ingenerata ipſi videbatur, ſedulo caven-
tem, nequid unquam contra conſcientiæ præ-
ſcripta committeret, flagrantem ſummo re-
ligionis ſtudio, quæ ſane in ejus mori-
bus præcipua dos erat, & quaſi domi-
nabatur, uno verbo dum & æquus Prin-
ceps prædicatur ſimul, & pius, hoc
illi tribuitur, quod ſuo ille opere expo-
brationes acerrimas, duriffimas, acerbiffi-
mas,

Sæc. XVIII. *mas, iniquissimas, amarissimas, & auri-*
 A. C. 1712. *tate maxime alienas expresserit. Denique*
atroces, & maxime invidiosas accusatio-
nes, & quidem alieno testimonio, ac fide
nixus intulerit; non satis esse illi scri-
ptori, & dum secum ipse pugnat, quod
facere consulto videtur, fidem, quæ
tum potest, detrahat declarationi Prin-
cipis debitam, & ejus imminuat au-
thoritatem, verum etiam omnem ma-
vere lapidem, ut dubiam scripti veri-
tatem faciat. Quod si flagitiosa illa li-
centia, quæ in variis libri locis appe-
ret, non eo usque procederet, ut pro-
declarationem deneget principis ex-
ratam manu, Rege, qui autographum
penes se habet, id testante, ac illius
certe scriptorem eo temeritatis pre-
gredi, ut affirmet, rudem esse, ac in-
gestam lucubrationem asteriscis, & figuris
plenam, quam forte ipse Princeps, si per
tempus ei licuisset relegere, igne concremasset.
 Denique auctorem eo evadere impo-

dentia, ut ipsius agendi Regis ratio-

nem damnet, dum accusat eos, qui

hoc scriptum defuncto jam Serenissimo

Principe ediderunt: *Parcendum, inquit*

erat illius memoria, abolendum scriptum

ejusmodi, quod ab ejus dignitate tam longe

abhorret. De quo igitur scripto mentio

est? nempe de eo, cujus sincerum, &

autographum exemplar Rex ipse habet

ipse nominatim typis mandari, & in vulgus edi iussit. Neque vero id ignotum auctori esse potuisse, quippe quod sic libelli titulo ipse profiteatur, & sæpius operis in decursu commemoret, imo etiam adhibeat, ut ab hominibus legitimam moderati sui animi excusationem impetret. *Sed hæc declaratio Rege nominatim præcipiente in vulgus editur, Serenissimi Delphini nomine insignitur, hærent homines, ad gemitum, & silentium confugiunt, non stupore, & admiratione minus, quam veneratione suspensi.* Proh qualis veneratio, quod silentium! Post tot convicia passim toto libello temere conjecta! Satis superque notum esse senatui, qua digni essent pœna auctores hujus libelli, & eorum ad utores, si innotescerent, nihil quidem se prætermitturos esse, ut eos deprehendant, statim atque potestatem inquirendi in illos facere Senatus dignatus fuerit, sed interea ipsum libellum dignum esse, in quem præsentis condemnatione animadvertatur, ut scripti tam nefarii vel memoria oblitteretur; quod si a senatu sæpius fuit iudicatum, absumendos igne libellos, qui alienam imprimis vero illustrium personarum famam invaderent, hanc legis severitatem non alias unquam digniori, aut graviori occasione ulla adhiberi posse, cum vindicanda

Sæc. XVIII.
A. C. 1712.

Sæc. XVIII. canda sit auctoritas regia, quæ in con-
 A. C. 1712. temptum adducta est, & inurenda in-
 famiæ nota illi libello, qui injuriam ad
 ipsum regii solii conspectum, inferre
 ausus est, denique cum agatur de co-
 hibenda exemplo quodam insigni, &
 manifesto flagitiosa licentia, quæ anti-
 est Augusti illius Principis cineres con-
 turbare, quos æterna veneratione, atque
 reverentia prosequi debemus omnes, et
 maxime spectare, quas senatui relin-
 quunt conclusiones, ut de iis statua-
 tur, quod e re fore videbitur.

Facta desuper matura deliberatione
 Senatores Regii sequens condiderunt
 edictum: „Senatus pronuntians de re-
 „giorum virorum postulatione statuit,
 „ut libellus ille inscriptus *Animadver-*
siones in scriptum, cui titulus est, de de-
claratione Serenissimi Delphini ad summum Pro-
tificem destinata, regiiis typis edita, Regi
nominatim præcipiente, adjuncta P. Quer-
nelli contestatione de hac declaratione. An-
 „1712. laceretur, & concremetur in
 „area palatii publica, ad infimos ma-
 „gnæ ejusdem Palatii scalæ gradus, in
 „ignem carnificis manu coniectus, in-
 „hibet omnibus librariis, & typogra-
 „phis, ne illum imprimant, vendant,
 „aut venalem exponant, aliis quibus-
 „vis, sive per tabellarios publico facti-
 „culo involutum, aut alia quacunque
 „via,

„via, ac ratione mittant, idque in- Sæc. XVIII.
 „dictis pœnis iis, quæ sanctionibus, A. C. 1712.
 „ac decretis continentur; injungit om-
 „nibus, qui aliqua ejus exemplaria ha-
 „bent, ut ea quamprimum ad senatus
 „tabularia deponant, ut aboleantur.
 „Præcipit præterea, ut postulante Pro-
 „curatore Regio inquiratur coram Ma-
 „gistro Petro Antonio Castagnere Se-
 „natore, in eos, qui hunc librum edi-
 „derunt, distribuerunt, aut miserunt
 „sive in hanc urbem Parisiensem, sive
 „alio; atque adeo illi potestatem facit,
 „ut literas monitorias ex juris forma
 „præscriptas impetret, easque promul-
 „gandas curet, ut deinde re tota re-
 „nuntiata, & cum Procuratore Regio
 „Generali communicata, & ipse postu-
 „let, ut Senatus quod videbitur, e re-
 „fore, constituat: Præterea imperat,
 „ut sanctiones, decreta, statuta in eos,
 „qui scribunt, eduntve, imprimunt,
 „dividunt libellos malos, aut famosos,
 „denuo cum hoc Senatus consulto ad
 „tubæ clangorem, alta præconis voce
 „promulgentur, tum per omnia hujusce
 „Urbis Parisiensis compita, tum ubi-
 „cunque alibi opus fuerit. „

§. XCVI.